

a Servatore nostro instituta, neque gratiæ promissionem habebant; Ecclesia illas instituit prioribus sæculis, tanquam symbola pacis, & communionis Fidelium; Ecclesia postmodum iustis de causis illas abrogavit.

Q U Æ S T I O II.

De Causis Sacramentorum.

C A P U T I.

De materia & forma Sacramentorum.

§. I. **N**ovatores nostri, Scholasticorum inventa dum nasu suspendunt adunco, derident Theologos, qui materiæ & formæ nomina Patribus incognita invenerunt. Verum quam & ipsi multo magis deridiculi! meminisse debuissent præclare *Juvenalis* sententiæ:

Loripedem rectus derideat, Æthiopem albus.

Sane nulla hic derisionis causa. Fatemur equidem cum *Joanne Morino exerc. 1. c. III. de Sacris Ordinationibus*, *Guilielmum Antistodorensem*, qui scribebat paulo post annum Christi 1215. materiæ & formæ voces in rem Sacramentariam induxisse. Fatemur etiam (quod notat laudatus *Morinus*, istam explicandi Sacramenta rationem ex Peripatetica Philosophia ortum duxisse; utpote quæ essentias rerum sub materiæ & formæ nominibus solet inquirere. Verum quis hic lapis offensionis, quæ petra scandali Novatoribus nostris? nunquid mutatis vocibus rerum essentia mutata fuit? Per mille & bis centos circiter annos res sensibiles & verba Sacramentorum essentiam constituere docuit Ecclesia; res istæ sensibiles elementa quandoque appellata sunt, unde *S. Doctor Augustinus tract. in Joannem: Accedit, inquit, verbum ad elementum, & fit Sacramentum.* Quid